

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1394/2019
06.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасминке Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Родољуб Пашчановић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Немања Томић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 5499/18 од 25.12.2018. године, у седници одржаној 06.02.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 5499/18 од 25.12.2018. године, тако што се жалба туженог **ОДБИЈА** и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Новом Саду П 9951/2017 од 19.09.2018. године у усвајајућем делу за досуђено главно потраживање и за досуђене трошкове парничног поступка (став 1. тач. 1. и 2. изреке)

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да на име трошкова ревизијског поступка исплати тужиоцу 41.695,64 динара у року од 15 дана по пријему ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 9951/2017 од 19.09.2018. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да му на име накнаде материјалне штете (тоталне штете на аутомобилу) исплати износ од 252.391,61 динар и на име пореза на пренос апсолутних права 2,5% при куповини половног возила 8.513,60 динара са законском затезном каматом од 19.09.2018. године па до исплате и на име трошкова парничног поступка 213.610,00 динара са законском затезном каматом од извршности до коначне исплате. У преосталом делу тужбени захтев тужиоца према туженом одбијен као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 5499/18 од 25.12.2018. године, преиначена је пресуда Основног суда у Новом Саду П 9951/2017 од 19.09.2018. године у усвајајућем делу (став 1. тач. 1. и 2. изреке), тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да му тужени исплати на име накнаде тоталне штете 252.391,61 динар на име пореза на пренос апсолутних права 8.513,60 динара, све са законском затезном каматом

почев од 19.09.2018. године до исплате и на име накнаде трошкова поступка 213.610,60 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности па до исплате. Ставом 2. изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 102.786,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законом дозвољених разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) и утврдио да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 19.12.2004. године око 2,02 часова у Новом Саду на раскрсници улица ... и ..., догодила се саобраћајна незгода у којој је учествовало путничко возило "... " рег. ознаке ... које је у власништво туженог ББ, а којим је управљао овде тужени ВВ, рођени брат туженог, и путничко возило "... " рег. ознаке ... власништво тужиоца којим је управљао његов син ГГ. Непосредно пре настанка саобраћајне незгоде ВВ се кретао улицом која није имала првенство пролаза, но и поред алкохола ГГ је реаговао правовремено, јер је возило "... " почело да улази у простор десне саобраћајне траке за право. Безбедносна брзина за ову саобраћајну ситуацију била би за возило којим је под дејством алкохола управљао ГГ 62,6 km/h, а за трезног возача 71,9 km/h. Да се возило ГГ у наведеној ситуацији кретало дозвољеном брзином до саобраћајне незгоде не би дошло без обзира на то што је он возилом управљао под дејствој алкохола у крви. С друге стране тужени ВВ у раскрсницу је ушао без претходно добре провере саобраћајне ситуације чиме је провоцирао настанак саобраћајне незгоде. Вештачењем је утврђено да је на аутомобилу "... " наступила тотална штета иста је опредељена на износ од 504.783,22 динара. Висина пореза на пренос апсолутних права при куповини таквог возила је 2,5% што износи 17.027,21 динар. Возило ББ било је осигурано код "ДД осигурања" АД

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је нашао да је тужбени захтев тужиоца делимично основан. При томе налази да код тужиоца и туженог постоји подељена одговорност јер постоји допринос оба возача настанку саобраћајне незгоде, а тиме и настанку штете. Возач ГГ се кретао недозвољеном брзином (124,88 km/h иако је дозвољена брзина 60 km/h), а возач ВВ је ушао у раскрсницу са споредног пута и није претходно пажљиво проверио саобраћајну ситуацију и није се уверио да се у саобраћају на раскрсници може безбедно укључити, чиме је провоцирао настанак саобраћајне незгоде. При томе, првостепени суд налази да је допринос оба учесника у саобраћају подједнако 50% па је досудио 50% износа тужиоцу од утврђеног путем вештачења, тј. износ од 252.391,60 динара на име накнаде штете за возило, а на име трошкова везано за порез на пренос апсолутних права 8.513,60 динара. При томе, поред примене одредбе члана 192. ЗОО првостепени суд

налази да се одговорност туженог заснива на члану 154. став 1, чл. 155, 185. став 1. и чл. 178. и 189, као и члана 174. ЗОО.

Другостепени суд није прихватио овакво правно становиште првостепеног суда, налазећи да се у овом случају кроз примену члана 176. став 1. ЗОО може применити закључак да тужени није одговоран за насталу штету јер исти није власник возила, те да на страни туженог постоји недостатак пасивне легитимације. По налажењу другостепеног суда, да би власник ствари одговарао солидарно са возачем било је потребно да је у смислу члана 176. став 2. ЗОО штета произашла из неке скривене мане или скривеног својства ствари, на које корисник уствари власник није скренуо пажњу или да у смислу члана 176. став 4. ЗОО лице коме је ималац опасне ствари поверио ствар није било способно или да није било овлашћено да рукује са опасном ствари што овде није био случај, стога тужени као возач није деликтно одговоран у смислу члана 176. став 1. ЗОО, па је усвајајући жалбу преиначио тужбени захтев тужиоца и исти одбио као неоснован.

Врховни касациони суд не прихвата изнето становиште другостепеног суда јер сматра да је засновано на погрешној примени одредбе члана 176. ЗОО. Ово, најпре, из разлога што члан 174. ЗОО прописује да за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њоме бави. Тужени је власник ствари. С друге стране, према члану 176. став 1. прописано је да: уместо имаоца ствари и исто као он, одговара лице којем ималац повери ствар да се њоме служи или лице које је иначе дужно да је надгледа, а није код њега на раду". Из овакве формулације назначеног става цитираног члана не произилази да у случају кад постоји одговорност лица коме је ствар поверена на употребу не одговара и ималац ствари, већ сасвим јасно произилази да постоји њихова солидарна одговорност везано за штету учињену трећим лицима јер формулација иза речи уместо имаоца ствари "и исто као" указује на чињеницу да поред имаоца ствари одговара и лице коме је ствар "поверена на употребу" или лице које је иначе дужно да је надгледа. Другостепени суд погрешно тумачи одредбу члана 176. став 2. ЗОО када налази да би власник ствари одговарао солидарно са возачем, било је потребно да је штета произашла из неке скривене мане или скривеног својства ствари, на које корисник уствари власник ствари није скренуо пажњу. Ово из разлога, јер поменута законска одредба опредељује солидарну одговорност и имаоца ствари и лица које се "њоме служи" за штету причињену трећим лицима, уколико се не ради о трајнијем давању ствари држаоцу "да се њоме служи" већ о давању ствари да се њоме "привремено послужи". Ово стога што законодавац говори о поверавању опасне ствари другоме "да се њоме служи" – дакле трајни глагол "служити се" а неупотребљава тренутни глагол "послужити се". Из тога би се могло закључити да је он имао у виду давање ствари другоме за извесно дуже време, које омогућује контролу и власт располагања њоме. Краткотрајно поверавање опасне ствари другоме (као што је овде случај) не би било у стању да доведе до престанка одговорности имаоца и настанка само одговорности држаоца, него и ималац остаје одговоран солидарно са држаоцем. Ималац одговора без обзира на кривицу, а држалац – уколико је крив за штету. Стога се не може прихватити правно схватање другостепеног суда да тужени, као ималац ствари, није солидарно одговоран за насталу штету. Како је висина штете правилно утврђена путем вештачења и како је правилно опредељен допринос у настанку висина штете, то је Врховни касациони суд на основу

одредбе члана 416. став 2. ЗПП уважио ревизију тужиоца и одлучио као у ставу првом изреке.

Одлуку о трошковима поступка донета је применом одредби чл. 150, 153. став 1, чл. 154, 163. ст. 1-4. и члана 165. став 2. ЗПП. Досуђени износ трошкова ревизијског поступка чини накнаду за састав ревизије у висини од 12.000,00 динара и таксе на ревизију од 29.695,64 динара (колико је и тражено), а што је у складу са важећом адвокатском и таксеном тарифом.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић